

ความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชาติพันธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

สุรชาติ พุทธิมา¹

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หลักสูตรสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Received 9/11/2022 Revised 1/01/2023 Accepted 13/1/2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสามารถในการปรับตัว และความต้องการการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยในการสร้างเสริมความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชาติพันธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชาติพันธุ์ที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 และ 2 ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 120 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชาติพันธุ์ที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มาจากหลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ปกาเกอญอ และม้ง มีภูมิลำเนาจากจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอนมากที่สุด โดยเหตุผลในการเลือกเรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ คือ มีสาขาวิชาให้เลือกเรียนได้ตามความต้องการ ค่าเทอมไม่สูงมาก การเรียนการสอนมีคุณภาพ และที่ตั้งของมหาวิทยาลัยตั้งอยู่ไม่ไกลจากภูมิลำเนาเดิม ตามลำดับ ในประเด็นความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชาติพันธุ์ พบว่านักศึกษามีความสามารถในการปรับตัวโดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.83$) เมื่อจำแนกความสามารถในการปรับตัวเป็นรายด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ ด้านความรู้สึกต่อสถานศึกษา ($\bar{X}=2.97$) รองลงมาคือด้านสังคม ($\bar{X}=2.96$) ด้านการเรียน ($\bar{X}=2.82$) และด้านอารมณ์-ส่วนบุคคล ($\bar{X}=2.62$) ตามลำดับ ในส่วนของความต้องการการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่านักศึกษาจำนวนมากที่สุดต้องการให้มหาวิทยาลัยมีงานพิเศษที่หลากหลายให้นักศึกษาชาติพันธุ์ได้ทำเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน รองลงมาต้องการให้มหาวิทยาลัยมีการปรับพื้นฐานทางด้านภาษาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับนักศึกษาชาติพันธุ์ มีกิจกรรมให้นักศึกษาชาติพันธุ์ได้ทำร่วมกัน มีชมรมนักศึกษาของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ตามลำดับ

คำสำคัญ: การปรับตัว, นักศึกษาชาติพันธุ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Ethnic Students' Ability to Adjust to University Life at Chiang Mai Rajabhat University

Surachart Putthima¹

¹Asst. Prof. of Information and Library Science Program,
Faculty of Humanities and Social Sciences, Chiang Mai Rajabhat University

Received 9/11/2022 Revised 1/01/2023 Accepted 13/1/2023

Abstract

This research aims to study the ability of ethnic students to adjust to their new environment in Chiang Mai Rajabhat University, and the need for the university's support to enhance such adjustment. The sample group in this study consisted of 120 first- and second-year undergraduate students from various ethnic backgrounds who study at Chiang Mai Rajabhat University. This study utilized questionnaires as a research tool. The statistics used to analyze the data were percentage, mean, and standard deviation. The results showed that the ethnic students at Chiang Mai Rajabhat University come from various ethnic groups. Most ethnic students are Karen and Hmong who domiciled in different provinces in the upper North, mostly from Chiang Mai and Mae Hong Son. The ethnic students in this study specified that the reasons for choosing Chiang Mai Rajabhat University were the variety of courses available to accommodate their needs, tuition fees being not very high, the quality of teaching, and the location of the university not being far from their former hometowns, respectively. As for the adjustment of the ethnic students, it was found that the student's overall adjustment was at a moderate level ($\bar{x}=2.83$). When categorizing four aspects pertaining to their ability to adjust, the following order of average values were determined, namely: institutional ($\bar{x}=2.97$), social ($\bar{x}=2.96$), academic ($\bar{x}=2.82$), and personal-emotional ($\bar{x}=2.62$), respectively. In terms of the need for support from Chiang Mai Rajabhat University, the results were as follows: most ethnic students need the university to provide various part-time jobs for ethnic students to earn money while studying. They also demand that the university to provide the Thai and English language foundation programs that are suitable for

ethnic students, both Thai and English. Finally, the ethnic students wish for activities catered specifically for ethnic students and student clubs for each ethnic group.

Keywords: Adjustment, Ethnic students, Chiang Mai Rajabhat University

1. ที่มาและความสำคัญปัญหา

บริเวณภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย มีผู้คนจากหลากหลายชาติพันธุ์เข้ามาตั้งถิ่นฐานหลายกลุ่ม ก่อตั้งชุมชนที่มีความหลากหลายทั้งทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ภูมิปัญญา ฯลฯ ผ่านรุ่นพ่อแม่สู่รุ่นลูกหลานมาเป็นระยะเวลายาวนานจนถึงปัจจุบัน (น่านฟ้า จันทะพรม, 2561) สำหรับคำว่า “ชาติพันธุ์” หมายถึง กลุ่มคนที่มีวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษา คติความเชื่อ มีการสืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษกลุ่มเดียวกัน (ศักราช ฟ้าขาว, 2555) ส่วนคำว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” คือ กลุ่มคนหรือกลุ่มชนที่ถูกมองว่าแตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ ในทางกายภาพหรือวัฒนธรรม ซึ่งเป็นคำกลางที่ใช้เรียกกลุ่มชนที่มีวัฒนธรรมของตนเอง ทั้งชาวเขา ชนกลุ่มน้อย และชาติพันธุ์ เพื่อหลีกเลี่ยงนัยยะการดูถูกทางวัฒนธรรม จากการรวบรวมงานวิจัยในฐานข้อมูลและหลักการจำแนกชื่อเรียกชาติพันธุ์ที่คนในกลุ่มชาติพันธุ์ใช้เรียกตนเอง พบว่าประเทศไทยมีกลุ่มชาติพันธุ์มากกว่า 62 กลุ่ม (ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร, 2549) ซึ่งในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนมีกลุ่มชนที่มีวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์และแตกต่างไปจากวัฒนธรรมไทย อาทิ ปกาเกอญอ ม้ง อาข่า ลาหู่ ละว้า เมี่ยน ดาระอั้ง ลีซู รวมทั้ง ไทยวน ไทใหญ่ ไทลื้อ คะฉิ่น มลาบรี จินญาน เป็นต้น นับว่าเป็นความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีมาแต่ดั้งเดิมในดินแดนแห่งนี้ โดยเฉพาะในจังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากเป็นศูนย์กลางความเจริญทั้งทางเศรษฐกิจการค้าและการปกครองมาแต่ครั้งอดีต แต่เมื่อเกิดรัฐชาติสมัยใหม่ในยุคล่าอาณานิคมส่งผลให้เกิดการสร้างค่านิยมความเป็นไทย ความเป็นอื่น ความเป็นชนกลุ่มน้อยและความเป็นชายขอบอื่น ๆ ตามมา โดยผู้ที่มีอำนาจทางการเมืองการปกครองจะมองกลุ่มคนเหล่านี้ว่าไม่ใช่คนไทย และคิดถึงความมั่นคงของรัฐเป็นหลัก ทำให้ผู้ปกครองในส่วนกลางมีนโยบายในการหลอมรวมวัฒนธรรมและความรู้สึกนึกคิดของผู้คนที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งเป็นคนส่วนน้อยและเป็นคนชายขอบที่ตกอยู่ภายใต้อาณานิคมของรัฐชาติให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชาติ ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระ

พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ได้ดำเนินการผนวกดินแดนชายขอบต่าง ๆ เข้าเป็นส่วนหนึ่งของสยาม (ประสิทธิ์ ลิปรีชา และมุกดาวรรณ ศักดิ์บุญ, 2564) และมีความพยายามที่จะลบล้างความรู้สึกเป็นอื่นและสร้างความเป็นไทยผ่านการศึกษา อันเป็นแนวคิดหนึ่งของกระบวนการของรัชชาติสมัยใหม่ ทำให้ตั้งแต่นั้นมา มีการจัดตั้งโรงเรียนเพื่อจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาไทยเพื่อสร้างจิตสำนึกความเป็นไทยให้กระจายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ส่งผลให้เด็กชาติพันธุ์ต้องเริ่มเรียนรู้ในการปรับตัวเข้าสู่ความเป็นไทย

สำหรับแนวนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันนั้น ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง รวมทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตลอดจนพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้ผู้ปกครองส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาชั้นปีที่หนึ่งถึงชั้นปีที่เก้าของการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545, 2545) จากการที่รัฐได้สร้างระบบและกลไกด้วยการประกาศใช้กฎหมายให้เด็กต้องเข้าสู่ระบบการศึกษา ประกอบกับการอำนวยความสะดวกให้ประชาชนเข้าถึงการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่เอื้อให้ประชาชนที่มีข้อจำกัดได้มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาในรูปแบบการศึกษานอกระบบ ส่งผลให้เด็กในกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็กด้อยโอกาสในพื้นที่สูงและถิ่นทุรกันดาร สำเร็จการศึกษาขั้นสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และยังมีเยาวชนชาติพันธุ์ส่วนหนึ่งที่ได้มีโอกาสเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตที่มีอัตลักษณ์ มีคุณภาพ มีสมรรถนะ และเป็นสถาบันหลักที่บูรณาการองค์ความรู้สู่นวัตกรรมในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับประเทศ (ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ, 2561) แรกเริ่มก่อตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏมีสถานะเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูกระจายอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ จากนั้นมีการพัฒนามาสู่การเป็นวิทยาลัยครู และสถาบันราชภัฏตามลำดับ ต่อมาพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมลงพระปรมาภิไธย ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2547 อันมีผลให้สถาบันราชภัฏทั่วประเทศ ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏและมีสถานภาพเป็น

นิติบุคคลโดยสมบูรณ์ โดยในมาตรา 9 ของพระราชบัญญัติดังกล่าวระบุอย่างชัดเจนว่า มหาวิทยาลัยจะปฏิเสธการรับผู้สมัครผู้ใดเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือยุติหรือชะลอการศึกษาของนักศึกษาผู้ใดด้วยเหตุเพียงว่าผู้นั้นขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงเพื่อจ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษาต่าง ๆ แก่มหาวิทยาลัยมิได้ (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547, 2547) ซึ่งส่งผลต่อนโยบายในการรับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏจากการศึกษานโยบายและกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือตอนบนในการให้โอกาสทางการศึกษาแก่เยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ของ ปรีดา จันทรแจ่มศรี, นาวัน พรหมใจสา, เลห้ล่า ตริเอกานุกูล และ โกมินทร์ วังอ่อน (2564) พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือตอนบนมีนโยบายในการให้โอกาสทางการศึกษาแก่เยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์อย่างชัดเจน รวมทั้งมีการวางระบบและกลไกในการสร้างโอกาสในการศึกษาของนักศึกษาชาติพันธุ์ นอกจากนี้ยังมีการกำหนดกลยุทธ์ส่งเสริมโอกาสในการศึกษาแก่เยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ด้วยวิธีการต่าง ๆ ด้วยปัจจัยที่กล่าวข้างต้นจึงเอื้อให้มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือเป็นสถานศึกษาที่ให้โอกาสนักศึกษาชาติพันธุ์ในการเข้ามาศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

การปรับตัว หมายถึง ผลของความพยายามของบุคคลที่พยายามปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตนเอง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านบุคลิกภาพ ด้านความต้องการ หรือด้านอารมณ์ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมจนเป็นสภาพการณ์ที่บุคคลนั้นสามารถอยู่ในสภาพแวดล้อมนั้น ๆ (Coleman & Hammen, 1981) ซึ่งการเปลี่ยนสถานศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาสู่ระดับอุดมศึกษา ทำให้นักศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในการเรียนใหม่ โดยการเปลี่ยนแปลงนี้มีผลต่อสภาพจิตใจและอารมณ์ซึ่งก่อให้เกิดความวิตกกังวลกับความท้าทายและสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่ต้องเผชิญ (Longobardi, Settanni, Prino, Fabris, & Marengo, 2019) หากนักศึกษาไม่สามารถปรับตัวหรือปรับตัวได้ไม่ดีก็อาจส่งผลต่อการเรียนและการเข้าสังคมในมหาวิทยาลัยได้จากการศึกษาของ Elias, Noordin, & Mahyuddin (2010) พบว่านักศึกษาที่ปรับตัวได้ไม่ดีจะออกจากมหาวิทยาลัยก่อนสำเร็จการศึกษา เช่นเดียวกับงานวิจัยของ เจนวิทย์ วาริโป (2562) ที่พบว่าเจตคติต่อการสอนการเรียนรู้ การปรับตัวในมหาวิทยาลัย และการรับรู้ความสามารถทางวิชาการของตนเอง ล้วนมีความสัมพันธ์กับการลาออกกลางคันหรือการคงอยู่ของนักศึกษา สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวของนักศึกษาชาติพันธุ์

ในการเรียนมหาวิทยาลัยนั้น พบว่านักศึกษาชาติพันธุ์ต่างต้องประสบปัญหาการปรับตัวในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านอารมณ์ความรู้สึก ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเรียนรู้ เป็นต้น (วิลาวัณย์ หงษ์อนุรักษ์, 2556 ; ศิริพร สัตยานุรักษ์, จารุวัฒน์ สัตยานุรักษ์ และณัฐพล นันทภาณวัฒน์, 2560 ; ฐิติกานต์ สายใจผาดอย, 2564)

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น การศึกษาความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชาติพันธุ์จึงเป็นประเด็นที่ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญและหาแนวทางป้องกัน เนื่องจากปัญหาการปรับตัวไม่ได้ของนักศึกษาอาจจะส่งผลทำให้นักศึกษาชาติพันธุ์การออกกลางคันและการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นความสูญเสียทางเศรษฐกิจ อีกทั้งยังเสียเวลา และโอกาสของนักศึกษาเหล่านั้น ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการศึกษาความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชาติพันธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อที่จะได้ทราบระดับความสามารถในการปรับตัวและความต้องการการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยในการสร้างเสริมความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชาติพันธุ์ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา การเตรียมความพร้อมนักศึกษา การจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ฯ ให้นักศึกษาชาติพันธุ์มีทักษะความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา อันจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองและสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามเป้าหมายที่วางไว้

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความสามารถในการปรับตัว และความต้องการการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยในการสร้างเสริมความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชาติพันธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) ทำให้ทราบระดับความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชาติพันธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

2) กองพัฒนานักศึกษา และสถานศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ รวมทั้ง สโมสรนักศึกษาและงานกิจกรรมนักศึกษาของแต่ละคณะและวิทยาลัย ตลอดจน หลักสูตร/ภาควิชาต่าง ๆ ที่จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาได้แนวทางในการ แก้ไขปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาชาติพันธุ์ ตลอดจนแนวทางในการจัดกิจกรรมและ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยให้เหมาะสมกับนักศึกษาชาติพันธุ์ต่อไป

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

นักศึกษาชาติพันธุ์ หมายถึง นักศึกษาที่มีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษาพูดเดียวกัน มีเอกลักษณ์และแตกต่างไปจากวัฒนธรรมไทย และเชื่อว่าสืบทอดเชื้อสาย มาจากบรรพบุรุษกลุ่มเดียวกัน อาทิ ปกาเกอญอ ม้ง อาข่า ลาหู่ ละว้า เมี่ยน ดาระอั้ง ลีซู เป็นต้น ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 และ 2 ของมหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงใหม่ และลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา2565

การปรับตัว หมายถึง การที่นักศึกษาชาติพันธุ์เรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง สามารถ ยอมรับและจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองในด้านต่าง ๆ คือ ด้านการเรียน ด้านสังคม ด้านอารมณ์-ส่วนบุคคล และด้านความรู้สึกต่อสถานศึกษา ได้อย่างเหมาะสม โดย แสดงออกมาเป็นความรู้สึกและพฤติกรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและ ความต้องการของตน เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่นและใช้ชีวิตอยู่ใน มหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงใหม่ได้อย่างมีความสุข

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีวิธีการ ดำเนินการวิจัย ดังนี้

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาชาติพันธุ์ ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 และ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชาติพันธุ์ ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 และ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 120 คน สำหรับการส่งแบบสอบถามถึงกลุ่ม

ตัวอย่างโดยไม่ได้กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างตามคณะและวิทยาลัย แต่ใช้การแจกแบบสอบถามแบบบังเอิญกับกลุ่มตัวอย่างที่สามารถเข้าถึงได้และยินดีให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

5.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1) ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา หลักสูตร/สาขาวิชาที่เรียน กลุ่มชาติพันธุ์ ภูมิสำเนาเดิม จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดา สถานภาพของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา อาชีพของบิดาและมารดา ผู้อุปการะส่งเสียในการเรียน ค่าใช้จ่ายที่ได้รับในแต่ละเดือน ความเพียงพอของรายได้ วิธีการหารายได้เพิ่มหากค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอ และเหตุผลในการเลือกเรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

2) ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการปรับตัว และความต้องการการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชาติพันธุ์

5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาคครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและนำมาสร้างแบบสอบถามและประเมินคุณภาพแบบสอบถามตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัว นักศึกษาชาติพันธุ์ และการประเมินการปรับตัว จากนั้นนำผลการศึกษาค้นคว้าที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแบบสอบถาม

2) พัฒนาแบบสอบถาม โดยกำหนดข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่ง แบบสอบถามประกอบด้วยคำถามปลายปิด (Close-ended questions) และคำถามปลายเปิด (Open-ended questions) โดยแบ่งโครงสร้างแบบสอบถามเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 16 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 ความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชาติพันธุ์ จำนวน 70 ข้อ โดยปรับปรุงจากแบบประเมินการปรับตัวของ Baker and Siryk's Student

Adaptation to College Questionnaire (SACQ) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการปรับตัวของนักศึกษา ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย Baker and Siryk (1984, 1989 อ้างถึงในจุฬาลักษณ์ ร่มวิริยะพงษ์, 2542) จำนวน 67 ข้อ และเพิ่มเติมข้อคำถามเฉพาะที่ใช้สำหรับการสำรวจความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชาติพันธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 3 ข้อ โดยมีข้อความที่มีความหมายทางบวก และข้อความที่มีความหมายทางลบ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนที่แตกต่างกัน โดยแบ่งเป็น

2.1) ข้อคำถามในเกี่ยวกับการปรับตัวด้านการเรียน มีจำนวน 24 ข้อ

2.2) การปรับตัวด้านสังคม มีจำนวน 20 ข้อ

2.3) การปรับตัวด้านอารมณ์-ส่วนบุคคล มีจำนวน 15 ข้อ

2.4) การปรับตัวด้านความรู้สึกต่อสถานศึกษา มีจำนวน 15 ข้อ

ทั้งนี้ การปรับตัวด้านความรู้สึกต่อสถานศึกษาจะมีข้อคำถามจำนวน 9 ข้อที่ซ้ำกับการปรับตัวด้านอื่น ๆ โดยมี 1 ข้อที่ซ้ำกับการปรับตัวด้านการเรียน และมีจำนวน 8 ข้อที่ซ้ำกับการปรับตัวด้านสังคม ดังนั้น จึงมีข้อคำถาม 5 ข้อ ที่เหลืออยู่ไม่ได้จัดอยู่ใน Subscales ไต ๆ แต่ข้อคำถามทั้ง 5 ข้อนี้จะถูกนำมาคิดคะแนนรวมทั้งหมด (Full Scale Score) ของการปรับตัว แต่ไม่ได้นำมาคิดรวมกับการปรับตัวในด้านใดด้านหนึ่งทั้ง 4 ด้าน ซึ่งในส่วนนี้มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราประมาณค่า 4 ระดับ (Rating scale) คือ ตรงกับฉันมากที่สุด ตรงกับฉันปานกลาง ตรงกับฉันเล็กน้อย และไม่ตรงกับฉันเลย

ตอนที่ 3 ความต้องการการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชาติพันธุ์ จำนวน 8 ข้อ ซึ่งในส่วนนี้มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาชาติพันธุ์ต่อมหาวิทยาลัย ในส่วนนี้มีลักษณะเป็นแบบคำถามปลายเปิด

3) การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความสมบูรณ์ของข้อคำถามโดยพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง

(IOC) มากกว่า หรือเท่ากับ 0.50 ซึ่งหมายถึง ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยอยู่ในเกณฑ์ดี

4) นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขภาษาที่ใช้และหาค่าความเที่ยงตรงแล้วไปใช้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาชาติพันธุ์ ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 และ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาชาติพันธุ์ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 และ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 20-25 ตุลาคม 2565 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตเวียงบัว และวิทยาเขตแมริม ผู้วิจัยได้รับแบบสำรวจกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 114 ชุด (ร้อยละ 95.00)

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ค่าสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชาติพันธุ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับการแปลความหมายของคะแนนนั้นพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนนข้อคำถาม โดยมีคะแนนเต็มเท่ากับ 4 ซึ่งเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนน ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง ปรับตัวไม่ได้

ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง ปรับตัวได้เล็กน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง ปรับตัวได้ปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51-4.00 หมายถึง ปรับตัวได้ดีที่สุด

ตอนที่ 3 ความต้องการการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเพื่อสร้างเสริมความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชาติพันธุ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาชาติพันธุ์ต่อมหาวิทยาลัย วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลโดยการสรุปประเด็นข้อเสนอแนะ

6. ผลการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 64.04) กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 (ร้อยละ 58.77) โดยสังกัดหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ (ร้อยละ 17.54) กลุ่มชาติพันธุ์จำนวนมากที่สุดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ปกาเกอญอ (ร้อยละ 39.47) โดยมีภูมิลำเนาจากจังหวัดเชียงใหม่ (ร้อยละ 36.84) มาจากครอบครัวที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 89.47) มีพี่น้องร่วมบิดามารดา 1-2 คน (ร้อยละ 40.35) โดยบิดาไม่ได้รับการศึกษา (ร้อยละ 35.09) มารดาไม่ได้รับการศึกษา (ร้อยละ 42.11) บิดาประกอบอาชีพเกษตรกร (ร้อยละ 68.42) และมารดาประกอบอาชีพเกษตรกร (ร้อยละ 64.04) นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับค่าใช้จ่ายจากบิดามารดา (ร้อยละ 83.33) โดยได้รับเดือนละ 2,001-3,000 บาทโดยประมาณ (ร้อยละ 39.48) ซึ่งส่วนใหญ่ระบุว่ามีความเพียงพอ (ร้อยละ 62.28) แต่หากบางเดือนที่มีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมมากกว่าเงินที่ได้รับ นักศึกษาระบุว่าจะใช้วิธีการรับจ้างหรือทำงานเพื่อหารายได้พิเศษเพื่อหารายได้เพิ่มให้เพียงพอ (ร้อยละ 42.11) ในส่วนของเหตุผลในการเลือกเรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ นั้น นักศึกษาระบุว่ามีสาขาวิชาให้เลือกเรียนได้ตามความต้องการ (ร้อยละ 80.70) ค่าเทอมไม่สูงมาก (ร้อยละ 59.65) การเรียนการสอนมีคุณภาพ (ร้อยละ 40.35) และที่ตั้งของมหาวิทยาลัยตั้งอยู่ไม่ไกลจากภูมิลำเนาเดิม (ร้อยละ 36.84) ตามลำดับ

สำหรับความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชาติพันธุ์ พบว่า นักศึกษามีความสามารถในการปรับตัวโดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ลำดับแรก ได้แก่ ด้านความรู้สึกละอายต่อสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.97$) รองลงมาคือด้านสังคม ($\bar{X} = 2.96$) และด้านการเรียน ($\bar{X} = 2.82$) ตามลำดับ

ส่วนความสามารถในการปรับตัวด้านอารมณ์-ส่วนบุคคล ($\bar{X}$ =2.62) เป็นลำดับสุดท้าย
 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชาติพันธุ์ จำแนกเป็นรายด้าน

ความสามารถในการปรับตัว	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	ลำดับ
ด้านการเรียน	2.82	0.75	ปรับตัวได้ปานกลาง	3
ด้านสังคม	2.96	0.76	ปรับตัวได้ปานกลาง	2
ด้านอารมณ์-ส่วนบุคคล	2.62	0.90	ปรับตัวได้ปานกลาง	4
ด้านความรู้สึกรู้สึกต่อสถานศึกษา	2.97	0.81	ปรับตัวได้ปานกลาง	1

ความต้องการการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่านักศึกษาชาติพันธุ์ต้องการให้มหาวิทยาลัยมีงานพิเศษที่หลากหลายให้นักศึกษาชาติพันธุ์ได้ทำเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน (ร้อยละ 70.18) รองลงมาต้องการให้มหาวิทยาลัยมีการปรับพื้นฐานทางด้านภาษา ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับนักศึกษาชาติพันธุ์ (ร้อยละ 68.42) ต้องการให้มหาวิทยาลัยมีกิจกรรมให้นักศึกษาชาติพันธุ์ได้ทำร่วมกัน เช่น การจัดนิทรรศการชาติพันธุ์ การแข่งขันกีฬา ฯ (ร้อยละ 66.67) ต้องการให้มหาวิทยาลัยมีชมรมนักศึกษาของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง (ร้อยละ 64.91) ต้องการให้มีกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาชาติพันธุ์ เช่น กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ จิตอาสา ฯ (ร้อยละ 55.26) และต้องการให้มีกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาชาติพันธุ์ เช่น เทคนิคการจดบันทึก การฝึกนำเสนอ ฯ (ร้อยละ 50.88) ตามลำดับ

ส่วนข้อเสนอแนะต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถปรับตัวและใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างมีความสุขจนกระทั่งสำเร็จการศึกษาได้แก่

1) ยอยากให้มีทุนการศึกษาของนักศึกษาชาติพันธุ์ เช่น ค่าใช้จ่ายการดำรงชีวิต ค่าอุปกรณ์การเรียน เพราะยังมีนักศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ และมีหลายกรณีที่นักศึกษาออกจากมหาวิทยาลัยเพราะไม่มีทุนที่จะเรียนต่อ รวมทั้งมีการจัดงานพิเศษให้นักศึกษาหารายได้ระหว่างเรียน

- 2) อยากให้มีกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ของนักศึกษาชาติพันธุ์
- 3) ควรมีชมรมนักศึกษาของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์
- 4) ควรมีความเท่าเทียมต่อกลุ่มชาติพันธุ์ในการดำเนินการต่าง ๆ
- 5) ควรมีมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยของกลุ่มชาติพันธุ์
- 6) ควรส่งเสริมให้นักศึกษามีความภาคภูมิใจในชาติพันธุ์ของตนเอง
- 7) ควรมีกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาชาติพันธุ์เพื่อให้นักศึกษามีความสามัคคีและอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข
- 8) ควรพัฒนาอาคารเรียนให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่านี้

7. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1) ชาติพันธุ์และภูมิถิ่นเดิมของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มาจากหลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นผลจากนโยบายและกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยที่เปิดโอกาสให้กับนักศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ได้เข้ามาศึกษา ทั้งวิธีการรับเข้า ค่าธรรมเนียมการศึกษา มาตรการช่วยเหลือและสนับสนุนทุนการศึกษา (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547, 2547 ; ปรีดา จันทรแจ่มศรี, นาวิณ พรหมใจสา, เลหลำ ตรีเอกานุกูล และ โกมินทร์ วังอ่อน, 2564 ; พิสิษฐ์ นาสี, 2564) โดยกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีจำนวนมากที่สุด 2 ลำดับแรก ได้แก่ ปกาเกอญอและม้ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจของขวัญชีวัน บัวแดง, ปนัดดา บุญยสารนัย และประสิทธิ์ ลิปรีชา (2546) ที่พบว่าลักษณะทางประชากรของกลุ่มชาติพันธุ์บนที่สูงที่เข้ามาอยู่ในเมืองเชียงใหม่มากที่สุด คือ กลุ่มชาติพันธุ์ม้งและปกาเกอญอ เนื่องจากการเข้ามาของศาสนาคริสต์ที่มีบทบาทอย่างมากในการพาลูกหลานชาติพันธุ์มาเรียนหนังสือด้วยในเมืองเชียงใหม่และอำเภอใกล้เคียง รวมทั้งการเกิดขึ้นของสถาบันการศึกษา สถาบันทางศาสนา พุทธ และองค์กรพัฒนาเอกชนต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกในเรื่องสถานที่พักและที่เรียนหนังสือแก่เยาวชนจากชุมชนบนที่สูง เป็นปัจจัยที่ส่งผลในการดึงดูดคนบนพื้นที่สูงเข้ามาปักหลักในเมือง ซึ่งปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นผลมาจากโครงสร้างทางการศึกษาที่เปิดกว้างมากขึ้น รวมทั้งสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองภายในประเทศ และในระดับสากลคือโลกาภิวัตน์ ที่ทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองกลุ่มชาติพันธุ์ส่วนหนึ่งตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาที่จะช่วยยกระดับสถานะทางสังคมและคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

และต้องการให้บุตรหลานของตนได้รับการศึกษาในระดับสูง เพราะศักยภาพดังกล่าวจะช่วยเปิดโอกาสในการทำงานที่หลากหลายและมีรายได้เพียงพอสำหรับการช่วยเหลือจุนเจือครอบครัว นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาชาติพันธุ์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีภูมิลำเนาจากจังหวัดเชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอนมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจังหวัดดังกล่าวเป็นพื้นที่บริการการศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่รับผิดชอบ

2) เหตุผลในการเลือกเรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาชาติพันธุ์ระบุเหตุผล 4 ประการแรกในการเลือกเรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ คือ มีสาขาวิชาให้เลือกเรียนได้ตามความต้องการ ค่าเทอมไม่สูงมาก การเรียนการสอนมีคุณภาพ และที่ตั้งของมหาวิทยาลัยตั้งอยู่ไม่ไกลจากภูมิลำเนาเดิม ทั้งนี้ เพราะมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ สามารถผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถและเข้าปฏิบัติงานในหน่วยงานต่าง ๆ ได้ทั้งภาครัฐและเอกชน มีรุ่นพี่ที่เป็นบัณฑิตชาติพันธุ์มากมายที่เป็นต้นแบบและแรงบันดาลใจให้กับรุ่นน้อง ทำให้นักศึกษาชาติพันธุ์มีความเชื่อมั่นต่อคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อีกทั้งนักศึกษาชาติพันธุ์เป็นกลุ่มคนที่มีต้นทุนทางเศรษฐกิจที่ไม่สูงมาก เพราะส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรทำให้ไม่มีกำลังทรัพย์มากนักในการส่งเสียบุตรหลานให้ได้รับการศึกษาในระดับสูง ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่จึงเป็นสถานศึกษาที่เหมาะสมกับนักศึกษากลุ่มนี้ นอกจากนี้ พิสิษฐ์ นาสี (2564) ยังวิเคราะห์ว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ยังมีปัจจัยเกื้อหนุนอื่น ๆ ที่ทำให้นักศึกษากลุ่มชาติพันธุ์เข้ามาศึกษา อาทิ ระบบการรับสมัครมีความหลากหลายและยืดหยุ่น การปรับปรุงเกณฑ์การรับเข้าสำหรับเด็กจากกลุ่มที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนให้สามารถเข้าศึกษาได้ในทุกหลักสูตรภาษาไทยตามความสนใจและศักยภาพของนักศึกษา การจัดตั้งวิทยาลัยแม่ฮ่องสอนเพื่อรองรับนักศึกษาในพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ การรับนักศึกษาชาติพันธุ์ตามความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาศึกษา เช่น โครงการครูรัก(ษ์)ถิ่น เป็นต้น ซึ่งถือว่าปัจจัยดังกล่าวเป็นจุดเด่นของมหาวิทยาลัยที่ทำให้นักศึกษากลุ่มนี้ตัดสินใจเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏ

เชียงใหม่จึงควรรักษาจุดเด่นเหล่านี้ให้คงไว้ และควรนำปัจจัยข้างต้นนำมาใช้ในการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง

3) ความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชาติพันธุ์ พบว่า นักศึกษามีความสามารถในการปรับตัวโดยรวมในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร สัตยานุรักษ์, จารุวัฒน์ สัตยานุรักษ์ และ ญัฐพล นันทภาณุวัฒน์ (2560) ที่สำรวจปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาชาติพันธุ์ ในการดำเนินชีวิตระหว่างการศึกษาในสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ จำนวน 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการเรียน ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านภาษาและการสื่อสาร ด้านบุคลิกภาพ และด้านเศรษฐกิจ ผลการวิจัยพบว่าภาพรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาชาติพันธุ์ที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยได้ผ่านการศึกษาในระบบโรงเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมเบื้องต้นให้กับนักศึกษากลุ่มนี้มาพอสมควร ทั้งในด้านสังคมและการปฏิบัติตน พื้นฐานทางภาษา และวัฒนธรรม การเรียนและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในชีวิตประจำวัน ฯลฯ แต่ในด้านความอารมณ์รู้สึกของนักศึกษากลุ่มนี้นั้นยังรู้สึกว่าจะถูกเลือกปฏิบัติ ซึ่งนักศึกษาบางส่วนเห็นว่าตนยังไม่ได้รับการดูแลอย่างเท่าเทียมเสมอภาค หรือรู้สึกว่าจะตนมีความสามารถไม่เทียบเท่าเพื่อนคนอื่น ๆ ดังผลการศึกษาที่จำแนกความสามารถในการปรับตัวเป็นรายด้าน พบว่านักศึกษาชาติพันธุ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีความสามารถในการปรับตัวด้านอารมณ์-ส่วนบุคคล และด้านการเรียน เป็น 2 ลำดับสุดท้าย ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ วิลาวัลย์ หงษ์อนุรักษ์ (2556) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาชาติพันธุ์ใน 5 ด้าน คือ ด้านการเรียน ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และด้านกิจกรรมนักศึกษา พบว่า นักศึกษาชาติพันธุ์ส่วนใหญ่มีปัญหาการปรับตัวด้านการเรียนมากที่สุด โดยส่วนใหญ่พบปัญหาเรื่องการปรับตัวในด้านการเรียน เช่น เรียนไม่ทันเพื่อน ความรู้พื้นฐานไม่ดี เนื้อหาแต่ละวิชายาก ส่งงานไม่ทัน ไม่กล้าปรึกษาเรื่องการเรียน เป็นต้น เพียงแต่งานวิจัยของ วิลาวัลย์ หงษ์อนุรักษ์ ไม่ได้ศึกษาประเด็นปัญหาการปรับตัวทางด้านอารมณ์ อย่างไรก็ตามความสามารถในการปรับตัวด้านอารมณ์และด้านการเรียนมีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้ เพราะการที่นักศึกษาชาติพันธุ์ต้องจากบ้านในภูมิภาคเดิมของตน

เพื่อมาอาศัยอยู่ในเมืองซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมใหม่ที่นักศึกษาไม่คุ้นเคย อาจจะส่งผลต่ออารมณ์และจิตใจ ต้องใช้เวลาและความพยายามอย่างมากในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมใหม่ ประกอบกับความรับผิดชอบในการเรียนที่ต้องมีมากขึ้น จึงอาจจะทำให้นักศึกษาเกิดความเหงา ความเครียดและสับสนได้ ทั้งนี้ หากปัญหาในการจัดการทางด้านอารมณ์นี้ไม่ได้รับการช่วยเหลือหรือแก้ไขอย่างทันที่ทั้งที่ก็อาจจะส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักศึกษาได้

4) ความต้องการการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาชาติพันธุ์ต้องการให้มหาวิทยาลัยมีงานพิเศษที่หลากหลายให้นักศึกษาชาติพันธุ์ได้ทำเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน ทั้งนี้เนื่องจากการที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีนโยบายและกลยุทธ์ต่าง ๆ ในการให้โอกาสทางการศึกษาแก่เยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ดังที่ปรากฏในการศึกษาของของ ปรีดา จันทรแจ่มศรี, นาวัน พรหมใจสา, เลหฺล้า ตรีเอกานุกุล และ โกมินทร์ วังอ่อน (2564) ส่งผลทำให้นักศึกษาชาติพันธุ์ที่มีต้นทุนทางเศรษฐกิจที่ไม่สูงนักสามารถเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้ค่อนข้างมาก อีกทั้งนักศึกษาชาติพันธุ์ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาประกอบอาชีพเกษตรกร ซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอน โดยนักศึกษาจะได้รับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน 2,001-3,000 บาท ซึ่งนักศึกษาระบุว่าเพียงพอ แต่ในบางเดือนที่มีรายจ่ายมากกว่าปกติ เช่น มีค่ากิจกรรม ค่าเอกสารประกอบการเรียน ค่าจัดทำสื่อประกอบการเรียน ฯ นักศึกษาก็ระบุว่าจะใช้วิธีการทำงานเพื่อหารายได้พิเศษเพื่อหารายได้เพิ่มให้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ถึงแม้ว่านักศึกษาชาติพันธุ์จะมีโอกาสในการเข้าถึงกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ได้ แต่ก็มีนักศึกษาบางส่วนที่ไม่มีสิทธิ์เนื่องจากไม่มีสถานะทางทะเบียน รวมทั้งทุนการศึกษาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยที่มีในปัจจุบันก็อาจจะไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา ดังนั้น หากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีงานพิเศษที่หลากหลายและเพียงพอเพื่อรองรับให้นักศึกษาชาติพันธุ์ได้ทำเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนก็จะช่วยให้นักศึกษาสามารถแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจของตนเองในระหว่างเรียนได้

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย

1) กองพัฒนานักศึกษา และสภานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ รวมทั้งสโมสรนักศึกษาและงานกิจกรรมนักศึกษาของแต่ละคณะและวิทยาลัย ตลอดจน

หลักสูตร/ภาควิชาต่าง ๆ ที่จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนา นักศึกษาควรคำนึงถึงความแตกต่างและหลากหลายของนักศึกษา โดยเฉพาะนักศึกษาชาติพันธุ์ที่มีธรรมชาติและวัฒนธรรมเฉพาะตัว เพื่อที่จะได้จัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาชาติพันธุ์อย่างแท้จริง

2) การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา นักศึกษา การเตรียมความพร้อมนักศึกษา รวมทั้งการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาชาติพันธุ์ ๆ ควรมุ่งเน้นการเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวทั้งทางด้านอารมณ์และด้านการเรียน ตลอดจนหนุนเสริมความสามารถทางด้านเศรษฐกิจโดยการจัดหาทุนการศึกษา งานพิเศษที่เหมาะสมหลากหลายและเพียงพอให้นักศึกษาชาติพันธุ์ เพื่อให้นักศึกษามีรายได้เพียงพอ สามารถใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างมีความสุขจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา

8.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมและพัฒนา นักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ควรศึกษาวิธีการส่งเสริมความสามารถในการปรับตัวหรือพัฒนาแนวทางการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาชาติพันธุ์ในการเรียนระดับอุดมศึกษา อันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาหรือพัฒนานักศึกษากลุ่มนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญชีวัน บัวแดง, ปณิตดา บุญยสาระนัย และประสิทธิ์ ลิปรีชา. (2546). *วิถีชีวิตชาติพันธุ์ในเมือง*. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จุฬาลักษณ์ ร่มวิริยะพงษ์. (2542). *การศึกษาการปรับตัวของนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในภาคการศึกษาแรก ปีการศึกษา 2542*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพจิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจนวิทย์ วาริ้อ. (2562). *ปรากฏการณ์การลาออกกลางคันและการคงอยู่ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยบูรพา โดยการศึกษาการสำรวจ การอธิบาย และการทำนาย*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยวัดผลและสถิติการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

ฐิติกานต์ สายใจผาดอย. (2564). พุทธทางสังคมกับชีวิตและการปรับตัวของนักศึกษาชาติพันธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. ใน *การสัมมนาวิชาการด้านพัฒนาสังคม ครั้งที่ 6 เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ ความมั่นคง โลกใหม่ ในยุค New Normal*. กำแพงเพชร: โปรแกรมวิชาการพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ. (2561). *ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) (ฉบับปรับปรุง 11 ตุลาคม 2561)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ.

น่านฟ้า จันทะพรม. (2561). การรับรู้อัตลักษณ์ชุมชนของนักศึกษาชาติพันธุ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 5(1), 135-173.

ประสิทธิ์ ลิปรีชา และมุกดาวรรณ ศักดิ์บุญ (2564). การศึกษาเพื่อความเป็นไทยกับกลุ่มชนพื้นเมืองในภาคเหนือ. *วารสารธรรมศาสตร์*, 40 (2), 68-97.

ปรีดา จันทรแจ่มศรี, นาวัน พรหมใจสา, เลหล่า ตรีเอกานุกูล และ โกมินทร์ วังอ่อน. (2564). กลยุทธ์ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐภาคเหนือตอนบนในการให้โอกาสทางการศึกษาแก่เยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*, 12(2), 346-359.

พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. (2545, ธันวาคม 31). ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 119 ตอนที่ 128, หน้า 11 ก.

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547. (2547, มิถุนายน 14). ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 121 ตอน 23, หน้า 1 ก พิเศษ.

พิสิษฐ์ นาสี. (2564). การปรับตัวของเยาวชนไทใหญ่ผ่านการศึกษาในประเทศไทย. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิลาวัณย์ หงษ์อนุรักษ. (2556). *การปรับตัวในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาชาติพันธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ศักราช ฟ้าขาว. (2555). รูปแบบการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการส่งเสริมวัฒนธรรม
พื้นบ้านของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ศิริพร สัตยานุรักษ์, จารุวัฒน์ สัตยานุรักษ์ และ ณัฐพล นันทภาณวัฒน์. (2560). การ
ปรับตัวในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาชาติพันธุ์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขต
เชียงใหม่. เชียงใหม่: สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่.
- ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร. (2549). ข้อมูลโครงการพัฒนาฐานข้อมูลงานวิจัยทางชาติพันธุ์
ในประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. สืบค้นจาก
<https://www.sac.or.th>
- Coleman, J. C., & Hammen, C. L. (1981). *Abnormal Psychology and Modern
Life*. New York: Bombay.
- Elias, H., Noordin, N. & Mahyuddin, R. H. (2010). Achievement motivation and
self-efficacy in relation to adjustment among university students.
Journal of Social Sciences, 6(3), 333-339.
- Longobardi, C., Settanni, M., Prino, L. E., Fabris, M. A., & Marengo, D. (2019).
Students' psychological adjustment in normative school transitions
from kindergarten to high school: Investigating the role of teacher-
student relationship quality. *Frontiers in Psychology*, 10 Retrieved
from <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.01238>